

Ostrowska, Teresa

"Obecné dějiny lékařství", Marie Vojtová, Praha 1970 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 16/4, 836

1971

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NOTATKI BIBLIOGRAFICZNE

Marie Vojtová: *Obecné dějiny lékařství*. Praha 1970 Státní pedagogické nakladatelství Universita Karlova v Praze Lékařská fakulta hygienická Učební texty vysokých škol ss. 149.

Omawiany skrypt jest przeznaczony dla słuchaczy Lekarskiego Wydziału Higienicznego Uniwersytetu Praskiego.

Skrypt stanowi zarys historii medycyny powszechnej. Jest ujęty z punktu widzenia medycyny społecznej i w związku z tym obejmuje nie tyle poszczególne odkrycia naukowe, ile raczej wszystko to, co dotyczy zdrowia i choroby człowieka znajdującego się w określonym społeczeństwie. To też w skrypcie zwrócono specjalną uwagę na sprawę organizacji ochrony zdrowia w różnych społeczeństwach.

Na całość pracy składa się: *Wstęp* i 14 rozdziałów, w których jest omówiona medycyna okresów: wspólnoty pierwotnej, niewolnictwa, feudalizmu, kapitalizmu i imperializmu w skali europejskiej. Oddzielne rozdziały są poświęcone medycynie carskiej Rosji i Związku Radzieckiego, medycynie czeskiej i słowackiej w ich historycznym rozwoju, na koniec dalszym perspektywom rozwoju medycyny. Przy każdym rozdziale jest podane streszczenie i światowe piśmiennictwo. Załączono też indeks nazwisk z podaniem ramowych lat życia.

Skrypt stanowi cenną pomoc dla studentów, którzy mają tylko 12 godzin wykładów tego przedmiotu na studiach, a na egzaminie państwowym są egzaminowani z historii medycyny. Wiele interesujących wiadomości znajdują tu również lekarze higieniści, organizatorzy opieki zdrowia, pracownicy opieki społecznej. Oczywiście ze względu na potrzeby studentów i na ograniczoną objętość tekstu skrypt nie jest w stanie wyczerpać tematu.

Teresa Ostrowska

Ibn Al-Haitham. Proceedings of the celebrations of 1000th Anniversary. Held under the Auspices of Hadamard National Foundation. Ed. Hakim Mahommed Said. Pakistan-Karachi 1970 ss. 346, ilustr.

Jubileuszowa księga poświęcona w całości Ibn Al-Haithamowi (Alhazenowi) została wydana przez narodową fundację pakistańską Hadamard. Obchody tysiąclecia urodzin tego uczonego odbyły się w Karachi w dniach 1—10 XI 1969 r.

Na czele starannie wydanego tomu zamieszczono programy zorganizowanych sesji naukowych, fotografie z sali obrad, oficjalne podziękowania złożone instytucjom i stowarzyszeniom, których wkład w organizację rocznicy był szczególnie duży. Część pierwszą zamyka 30 referatów napisanych i wygłoszonych przez pakistańskich i hinduskich uczonych. Referaty te analizują wszechstronnie rolę Alhazena w rozwoju nauki, podkreślają zasługi uczonego na polu optyki, filozofii, matematyki.

Druga część zawiera fragmenty pism Alhazena w tłumaczeniu na język angielski (traktaty optyczne i geometryczne). Całość zamyka bibliografia podmiotowo-przedmiotowa wzbogacona o wykaz bibliotek, w posiadaniu których znajdują się rękopisy pism Alhazena. Indeks alfabetyczny ułatwia orientację w nagromadzonym materiale.

Do księgi włączono teksty depesz gratulacyjnych i listów okolicznościowych przesłanych na adres fundacji przez Akademię i instytuty naukowe wielu krajów świata. Fakt ten podkreślamy z tego względu, że przebieg obchodów miał charakter całkowicie zamknięty. Z załączonych listów można zorientować się także o stanie wiedzy o Alhazenie w oparciu o najnowsze wyniki badań naukowych. Listy, stano-